

Projektowane zmiany dotyczące SBSP w ustawie Prawo lotnicze i innych ustawach

dr Wiktor Wyszywacz

Aeroklub Polski

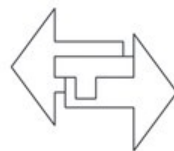
Warsaw 17th May 2022

Plan wystąpienia

1. Wprowadzenie
2. Regulacje na świecie, w Unii Europejskiej i Polsce
3. Projektowane zmiany regulacji w Polsce
4. Podsumowanie
5. Wnioski

Warsaw 17th May 2022

1. Wprowadzenie

Dynamiczny rozwój branży SBSP

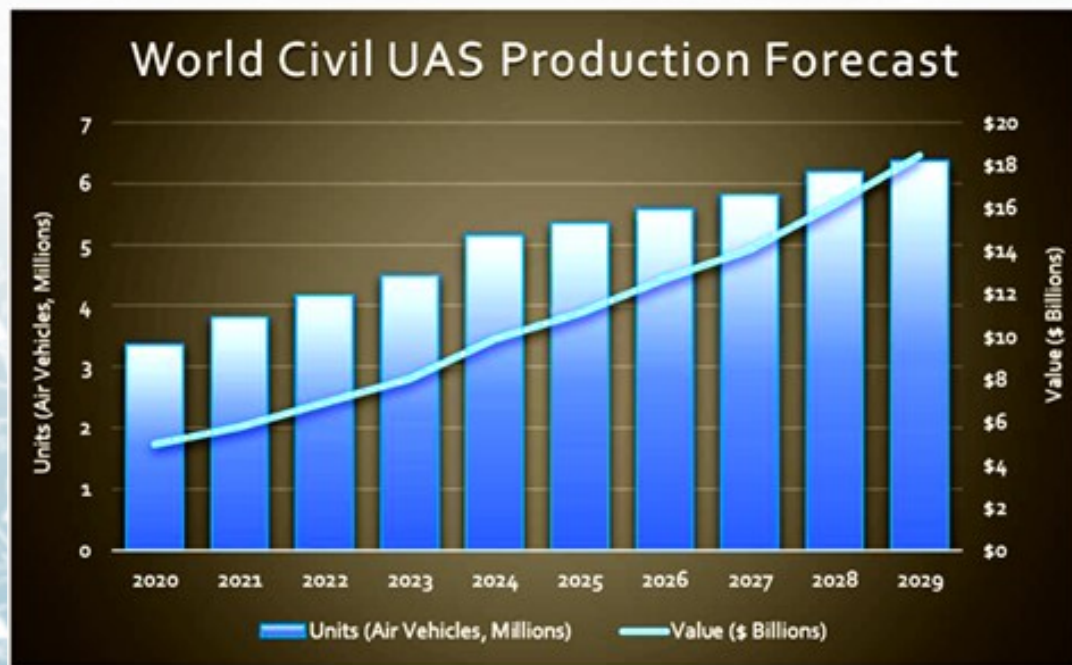
Integracja lotnictwa załogowego i bezzałogowego

Wyzwania dla regulacji:

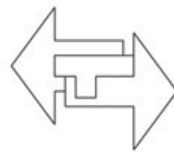
- Bezpieczeństwo
- Zrównoważony rozwój

Rys. 1. Prognozy
wzrostu rynku SBSP
na świecie

Źródło: Teal Group

Warsaw 17th May 2022

2.1 Regulacje na świecie

ICAO - okólnik 328/2011

Podział odpowiedzialności

Krajowe Plany Bezpieczeństwa (SSP - State Safety Programme),

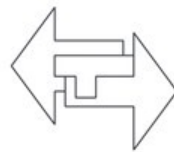
Operator - SMS (Safety Management System)

Uzupełnienia dotyczące SBSP

Załączniki 13 i 19 do Kon. Chicagowskiej
Globalny Plan Bezpieczeństwa w Lotnictwie
Cywilnym GASP (Global Aviation Safety Plan)
ICAO Doc 10004 na lata 2020 – 2022

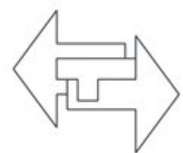
Warsaw 17th May 2022

2.2. Regulacje unijne

- Powołanie EASA (European Union Aviation Safety Agency)
- Europejski Program bezpieczeństwa Lotniczego (EASP) odpowiedniki Załącznika 19 ICAO
- Europejski system zarządzania ruchem lotniczym – SESAR
- Koncepcja U-SPACE
- Loty VLOS i BVLOS – odpowiednik lotów wg VFR i IFR
- Wymogi projektowania i produkcji, klasy SBSP C0-C6
- Trzy kategorie operacji pod względem poziomu ryzyka:
  1. otwarta (open) - niskie ryzyko;
  2. szczególna (specific) – średnie ryzyko;
  3. certyfikowane (certified) – wysokie ryzyko.

2.3 Kategorie operacji SBSP

Operacja kategorii szczególnej – **analiza ryzyka** (z wyjątkiem STS, PDRA, NSTS)

JARUS (Joint Authorities for Rulemaking on Unmanned Systems) - metoda analizy ryzyka **SORA** (Specific Operations Risk Assessment)

Rys. 2. Schemat podziału na kategorie operacji i klasy SBSP
Źródło: opracowanie własne

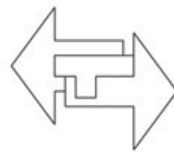

2.4 Regulacje w Polsce

Od początku 2021 roku zaczęły obowiązywać rozporządzenia unijne 2019/945 i 2019/947 i wytyczne Prezesa ULC

- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2019/**945** z dnia 12 marca 2019 r. (nowelizacja rozporządzenie 2020/1058) **w sprawie bezzałogowych systemów powietrznych** oraz operatorów bezzałogowych systemów powietrznych z państw trzecich;[15]
- Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2019/**947** z dnia 24 maja 2019 r. **w sprawie przepisów i procedur** dotyczących eksploatacji bezzałogowych statków powietrznych;
- Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2022/425 z dnia **14 marca 2022** (odroczenia dat przejściowych w kategorii „otwartej” i STS)
- Aktualne przepisy krajowe to zasady ogólne zawarte w **Prawie Lotniczym** oraz **wytyczne prezesa ULC** nr **24** i nr **7** oraz wytyczne o numerach od **15 do 23** zawierające dziewięć scenariuszy **NSTS**.

3.1 Najważniejsze cele i zakres nowelizacji Prawa lotniczego:

- Część rozwiązań bezpośrednio stosowanych rozporządzeń unijnych musi być rozwinięta w ramach szczegółowych przepisów prawa krajowego
- Ujednolicenie zasad wykonywania operacji i poziomu kwalifikacji pilotów/operatorów dla użytkowników cywilnych i lotnictwa państwowego (usługi wykonywane w interesie publicznym)
- Prowadzenie rejestru operatorów oraz certyfikowanych SBSPP przez Prezesa ULC
- Usunięcie podziału na operacje o charakterze sportowym/rekreacyjnym i tzw. komercyjne
- Podział odpowiedzialności pomiędzy ULC i PAŻP oraz porozumienie między tymi organami
- Wprowadzenie opłat za sprawowanie bieżącego nadzoru nad operatorami SBSPP korzystającymi z NSTS, STS czy LUC
- Dodanie nowego działu VIa dedykowanego SBSPP

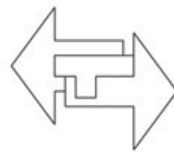

3.2 Dział VIa „Bezzałogowe statki powietrzne” rozdziały 1-3

Wyodrębnienie działu VIa uwzględnia specyficzny charakter i oddziela merytorycznie SBSP od lotnictwa załogowego

- Rozdział 1 – **Wykonywanie operacji**: brak podziału na rekreację i komercję, loty VLOS i BVLOS, 3 kategorie operacji, warunki wykonywania i limity techniczne, zezwolenia dla kat. szczególnej jako decyzja administracyjna, SORA, STS, NSTS, LUC, modelarstwo – zezwolenie Prezesa ULC, szczegóły w przepisach wykonawczych
- Rozdział 2 - **Strefy geograficzne** dla systemów bezzałogowych statków powietrznych: PAŻP określa strefy na wniosek wskazanych instytucji na określony czas, procedura płatna waloryzowana, informacja publiczna, szczegóły w rozporządzeniu
- Rozdział 3 - **Rejestr operatorów** systemów bezzałogowych statków powietrznych: szczegółowe zasady dotyczące rejestru operatorów przez ULC, dla osób prawnych i fizycznych, operator otrzymuje numer rejestracyjny

3.3 Dział VIa - rozdziały 4-6

- Rozdział 4 - **Wyznaczone podmioty i uznane podmioty**: wyznaczony podmiot i uznany podmiot jest uprawniony do prowadzenia szkoleń teoretycznych i praktycznych dla pilotów SBSP, Prezes ULC nadaje kompetencje decyzją administracyjną
- Rozdział 5 - **Dokumenty potwierdzające kwalifikacje, szkolenia i egzaminy**: dokumenty potwierdzające kwalifikacje pilotów SBSP oraz wymagania dla członków personelu szkolącego, wymagania dla kategorii otwartej **A1/A3 oraz A2**, szczególnej (szkolenie teoretyczne, praktyczne, egzamin), programy szkoleń – ULC, możliwość zawieszenie albo cofnięcie posiadanego uprawnienia, minimalny wiek pilota - 14 lat
- Rozdział 6 - **Zapobieganie bezprawnemu wykonywaniu operacji z użyciem SBSP**: sprawdzenie zgodności z przepisami – służby mundurowe, możliwość zniszczenia, unieruchomienia lub przejęcia kontroli (szkody pokrywa operator), **ubezpieczenie OC od 250g MOTOM** pod groźbą kary 2000zł

3.4 Przepisy karne, dodane załączniki nr 5c i 7 do ustawy:

Do istniejących ogólnych przepisów karnych dodano – za wykonywanie lotów SBSP **niezgodnie z zasadami i warunkami operacyjnymi** oraz nie przestrzeganie przepisów dotyczących **rejestru operatorów** oraz rejestru statków będzie podlegał karze grzywny

- **Załącznik nr 5c** - katalog naruszeń rozporządzeń i wskazanie kar za każde z nich

2.	Naruszenie przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2019/947 z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie przepisów i procedur dotyczących eksploatacji bezzałogowych statków powietrznych	
2.1	Naruszenie warunków, o których mowa w art. 4 ust. 1	4000 za każde naruszenie
2.2	Naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 5 ust. 1	10 000
2.3	Naruszenie warunków scenariusza standardowego, o którym mowa w art. 5 ust. 5	4000 za każde naruszenie
2.4	Naruszenie warunków certyfikatu LUC, o którym mowa w art. 2 pkt 9	12 000
2.5	Naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 7 ust. 3	15 000
2.6	Naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 8 ust. 1	500
2.7	Naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 8 ust. 2	3000
2.8	Naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 8 ust. 3	250
2.9	Naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1	10 000
2.10	Naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 5	10 000
2.11	Naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 7	15 000
2.12	Naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 8	300

- **Załącznik nr 7** - wysokości opłat PAŻP za czynności dotyczące stref geograficznych

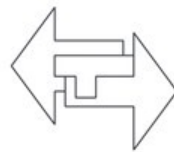
3.5 Zmiany w ustawie o PAŻP - Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r

- PAŻP jest podmiotem odpowiedzialnym za wyznaczanie stref geograficznych dla SBSP
- PAŻP pobiera opłaty za czynności dotyczące stref geograficznych
- PAŻP została zobowiązana do zapewniania utrzymania, prowadzenia i rozwoju systemów teleinformatycznych na potrzeby realizacji zadań Prezesa ULC oraz PAŻP
- PAŻP przysługuje dotacja celowa na projekt realizowany przez PAŻP, ULC oraz Ministerstwo Infrastruktury „Usługi cyfrowe dla bezzałogowych statków powietrznych”

3.8 Zmiany ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku

W art. 3 projektu Prezes ULC jest wskazany jako organ właściwy do kontroli spełniania przez wyroby wymagań (zagrożenia, niezgodności formalne itp.) w odniesieniu do SBSP

4. Podsumowanie

- Główne przyczyny nowelizacji:
  - deficyt regulacji na poziomie ustawy i rozporządzeń
  - czynniki ekonomiczne i bezpieczeństwo
- Regulacje budowane na zrównoważeniu ryzyka i wymagań
- Główne założenia – loty VLOS, BVLOS, 3 kategorie operacji, klasy SBSP
- Wyłączenie problematyki SBSP – dodanie Działu VIa
- Określenie zasad: wykonywania operacji, stref geograficznych, rejestracji operatorów, szkolenia i kwalifikacji, kontroli
- Rozbudowa katalogu naruszeń i kar
- Zwiększenie udziału PAZP w zarządzaniu lotami SBSP

5.1 Wnioski ogólne

- Regulacje unijne i ich krajowe rozwinięcie powinny przynieść pozytywne efekty (zmniejszenie incydentów przy wzroście ilości operacji) – zrównoważony rozwój branży
- Nowelizacja ustawy Prawo lotnicze i nowe rozporządzenia stworzą spójny system dla funkcjonowanie branży SBSP (racjonalne uzupełnienia istniejących krajowych przepisów)
- Brak równoległych zmian regulacyjnych dla lotnictwa załogowego w celu integracji obu rodzajów lotnictwa
- Brak prób regulacji dotyczących rozwojowych trendów SBSP (np. bezzałogowego transportu ludzi czy materiałów niebezpiecznych)

5.2 Wnioski – szczególnie znaczenie zmian w regulacjach dotyczących SBSP dotyczy:

- Uszczegółowienia rozporządzeń unijnych
- Ujednolicenie zasad dla lotnictwa państwowego i cywilnego
- Uporządkowanie obsługi sektora SBSP usprawni:
  1. Dobrze funkcjonujący rejestr operatorów i SBSP
  2. Racjonalny katalog opłat
  3. Jednoznaczny katalog naruszeń i kar
  4. Szkolenie pilotów
  5. Podział kompetencji organów ULC i PAŻP

AIR TRAFFIC ENGINEERING

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

Faculty
of Transport

WARSAW UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

SKNTL

*Dziękuję
za uwagę !*

